

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल-एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली - ११००५८

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (साहित्य) - षष्ठपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-2023

पत्रम् विषयः -
अध्येतुः नाम पञ्जीकरणसंख्या.....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्
दिनाङ्कः

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (साहित्य) - षष्ठपत्रम्

- विषयः - मेघदूतम् (50 अङ्काः), नैषधीयचरितम्- प्रथमसर्गः (50 अङ्काः)। पूर्णाङ्काः-100
- निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः- 02 x 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note: - This section contains twenty five questions . Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. नैषधीयचरिते कस्य कथा वर्णिता?
2. नैषधीयचरितमहाकाव्ये प्रधानरसः कः?
3. कति वेदाङ्गानि? कानि च तानि?
4. 'वेधसा' इति पदस्य कोऽर्थः?
5. नलस्य अङ्घ्रिणा केषु घृणां आधारि?
6. विदर्भजा का?
7. हंसस्य जननी कीदृशी वर्तते?
8. श्रीहर्षस्य पित्रोः नाम किम्?
9. 'क्षितिरक्षणः' इति पदस्य शब्दार्थः कः?
10. नैषधीयचरितमहाकाव्ये कति सर्गाः सन्ति?
11. 'सुधावधीरिणी' इति शब्दस्य व्युत्पत्तिः लेख्या।
12. नलस्य मुखदास्येऽपि कः अधिकारितां न गतः?
13. मेघदूते कः रसः?
14. स्वाधिकारात् कः प्रमत्तः?
15. यक्षः कस्मिन् पर्वते वसति?
16. मेघः केषां सन्निपातः?
17. कस्य देवस्य मन्दिरम् उज्जयिन्याम्?
18. अलका केषां वसतिः?
19. विदिशायां का नदी वहति?

20. यक्षस्य शापावधिकालः कः?
21. आम्रकूटस्य अद्यतनं नाम किम्?
22. यक्षाः कस्मिन् उद्याने भ्रमन्ति?
23. कुबेरस्य यशः कैः गीयते?
24. अलकायां कः देवः साक्षात् वसति?
25. आखण्डलः कः?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. नैषधस्य मङ्गलश्लोकं विलिख्य भावार्थो लेख्यः।
2. “रिक्तः सर्वो भवति हि लघुः पूर्णता गौरवाय” इत्यस्य आशय स्पष्टयत।
3. “याञ्चा मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा” ससन्दर्भं व्याख्यात।
4. आम्रकूटपर्वतस्य वर्णनं क्रियताम्।
5. अलकापुरीं वर्णयत।
6. मेघदूतं खण्डकाव्यं गीतिकाव्यं वा? इति स्फुटं प्रतिपाद्यताम्।
7. नैषधीयचरितमहाकाव्यस्य मूलस्रोतः किमिति विचार्यताम्।
8. नलस्य प्रतापवर्णनं क्रियताम्।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note: - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. ‘नैषधे पदलालित्यम्’ इति सोदाहरणं स्पष्टीकुरुत।
2. नैषधीयचरितस्य प्रथमसर्गस्य कथासारं सङ्क्षेपेण लिखत।
3. संक्षेपतः मेघदूतस्य कथासारो लेख्यः।
4. मेघमार्गस्य वर्णनं क्रियताम्।

